

**ИСТРАЖИВАЊЕ СТАВОВА ПОСЕТИЛАЦА НОВОСАДСКОГ ЦЕЗ
ФЕСТИВАЛА 2026. ГОДИНЕ**

Нови Сад, јул 2026. године

САДРЖАЈ

УВОД.....	1
МЕТОДОЛОГИЈА.....	2
РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА.....	3
КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОСЕТИЛАЦА НОВОСАДСКОГ ЦЕЗ ФЕСТИВАЛА.....	3
ДОЖИВЉАЈ ФЕСТИВАЛА И СТАВОВИ ПОСЕТИЛАЦА.....	6
РАЗЛОЗИ ПОСЕТЕ ФЕСТИВАЛУ	6
ПЕРЦЕПЦИЈА НОВОГ КОНЦЕПТА И ЗНАЧАЈА ФЕСТИВАЛА	7
ЕМОЦИОНАЛНИ ДОЖИВЉАЈ ПОСЕТИЛАЦА.....	9
ПОВЕЗАНОСТ ПОСЕТИЛАЦА СА ФЕСТИВАЛОМ.....	9
ЛОЈАЛНОСТ ПОСЕТИЛАЦА.....	10
УТИСЦИ ПОСЕТИЛАЦА И АСОЦИЈАЦИЈЕ НА ФЕСТИВАЛ.....	11
ЖЕЉЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУДУЋЕГ РАЗВОЈА ФЕСТИВАЛА	14
ДОДАТНЕ АНАЛИЗЕ.....	14
РАЗЛИКЕ У РЕЗУЛТАТИМА ПРЕМА ПОЛУ ПОСЕТИЛАЦА	15
ПОВЕЗАНОСТ СТАРОСТИ ПОСЕТИЛАЦА СА ДОЖИВЉАЈЕМ ФЕСТИВАЛА....	17
РАЗЛИКЕ ПРЕМА ПРЕТХОДНОМ ИСКУСТВУ СА ФЕСТИВАЛОМ.....	17
ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ ЗА РАЗВОЈ ФЕСТИВАЛА.....	19
ПРИЛОГ 1.....	22

УВОД

Новосадски цез фестивал представља манифестацију која повезује цез музику са урбаним идентитетом Новог Сада и културним животом града. Током година је фестивал изградио препознатљиву позицију кроз представљање домаћих и међународних извођача, као и кроз стварање простора за сусрет музике, публике и града.

Повезаност Новог Сада са цез културом има дугу традицију. Цез је у град стигао током периода интензивног урбаног развоја, када је постао део савремених културних токова и градског начина живота. Новосадски цез фестивал наставља ову традицију од 1999. године, ослањајући се на наслеђе манифестације Дани цеза у Новом Саду (1979-1988).

Летње издање фестивала је реализовано 2026. године кроз нови концепт који је подразумевао програм на отвореним градским локацијама и повезивање фестивалских садржаја са просторима у центру Новог Сада. Нови формат је настао кроз организационо повезивање Културног центра Новог Сада и Фондације „Нови Сад - Европска престоница културе“, уз подршку Туристичке организације Града Новог Сада.

Циљ истраживања је био да се испитају карактеристике посетилаца Новосадског цез фестивала, њихови мотиви доласка, задовољство фестивалским садржајима, доживљај новог концепта, повезаност са фестивалом и намере у погледу будуће посете.

Добијени резултати пружају увид у ставове посетилаца и представљају основу за дефинисање смерница за даљи развој фестивала, унапређење програма, комуникације са публиком и јачање позиције фестивала у културној понуди Новог Сада.

МЕТОДОЛОГИЈА

Узорак

У анкетном истраживању је учествовало укупно 225 посетилаца Новосадског цез фестивала. Прикупљање података је обухватило посетиоце са свих шест фестивалских локација.

Инструмент

За потребе истраживања је формиран упитник који се састојао од 19 питања затвореног и отвореног типа. Упитник је обухватио социо-демографске карактеристике испитаника, навике у посети културним догађајима, мотиве доласка, задовољство различитим аспектима фестивала, намеру поновне посете и препоруке фестивала другима, као и питања отвореног типа намењена прикупљању утисака и предлога посетилаца (Прилог 1).

Процедура

Новосадски цез фестивал је одржан у Новом Саду од 5. до 7. јула 2026. године. Фестивал је први пут реализован током летњег периода и на отвореним градским просторима. Програм је организован на шест локација: 1) *Ликовни салон Културног центра Новог Сада*, 2) *Католичка порта*, 3) *Његошева улица*, 4) *Улица Лазе Телчког*, 5) *Летњи биоскоп Културног центра Новог Сада* и 6) *Двориште Музеја Војводине*.

Анкетирање је спроведено током сва три фестивалска дана. Прикупљање података је спроведено на свих шест фестивалских локација, а испитаници су упитник попуњавали путем платформе Гугл Формс (енгл. *Google Forms*). Пре попуњавања упитника, сваком потенцијалном испитанику су пружене информације о циљу истраживања, добровољном учешћу и анонимности.

Статистичке анализе

За статистичку обраду података је коришћен програмски пакет SPSS, верзија 23. Анализа је обухватила дескриптивну статистику, Пирсонову корелациону анализу и t-тест за независне узорке. Ниво статистичке значајности је постављен на $p \leq 0,05$.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У наставку ће најпре бити представљене основне карактеристике посетилаца Новосадског џез фестивала, након чега следе резултати који се односе на њихове ставове, доживљај фестивала и однос према фестивалу.

КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОСЕТИЛАЦА НОВОСАДСКОГ ЏЕЗ ФЕСТИВАЛА

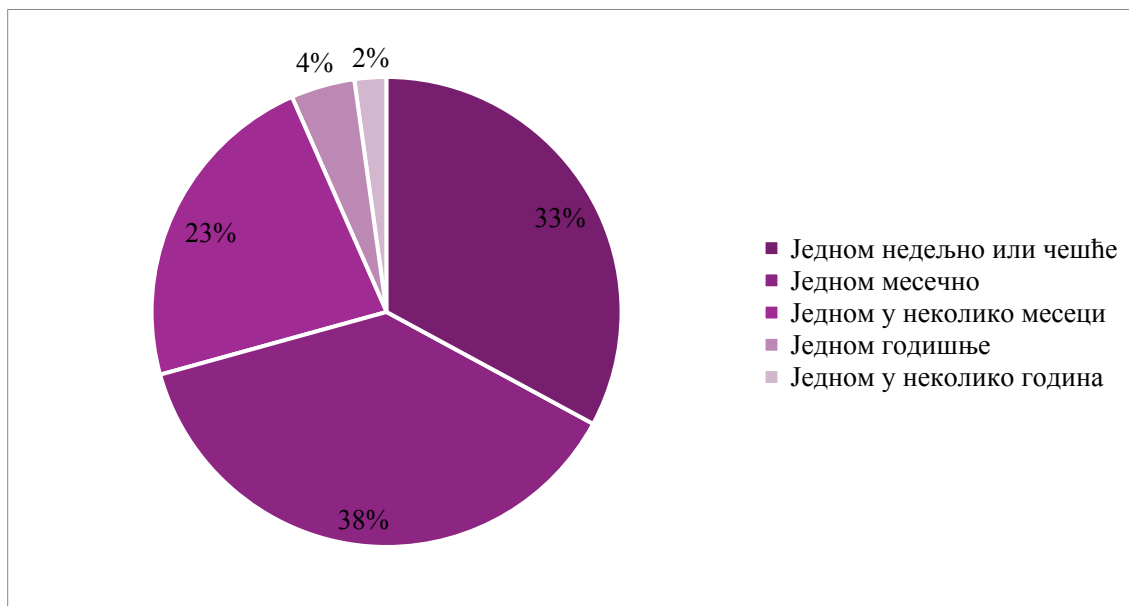
У истраживању је учествовало укупно 225 посетилаца, од којих је 47,1% мушкараца и 52,9% жена. Просечна старост испитаника је износила 36,9 година, а старост се кретала у распону од 18 до 79 година. Истраживањем су били обухваћени искључиво пунолетни посетиоци. Широки старосни распон указује на то да Новосадски џез фестивал привлачи публику различитих генерација, од млађих до старијих посетилаца.

У погледу образовања, највећи проценат посетилаца има завршен факултет (40,9%), а затим мастер или магистарске студије (24%). Према месту пребивалишта, највећи проценат посетилаца долази из Новог Сада (86,2%), затим из других места у Србији (11,1%), док је 2,7% испитаника навело пребивалиште у иностранству. Посетиоци из других места у Србији су најчешће долазили из Београда, Белегиша, Беочина, Зрењанина, Инђије, Ниша, Сремске Митровице и Ужица. Међу иностраним посетиоцима су били испитаници из Лајпцига (Немачка), Лунда (Шведска), Љубљане, Русије и Шпаније (Табела 1).

Табела 1. Социо-демографски профил посетилаца (N=225).

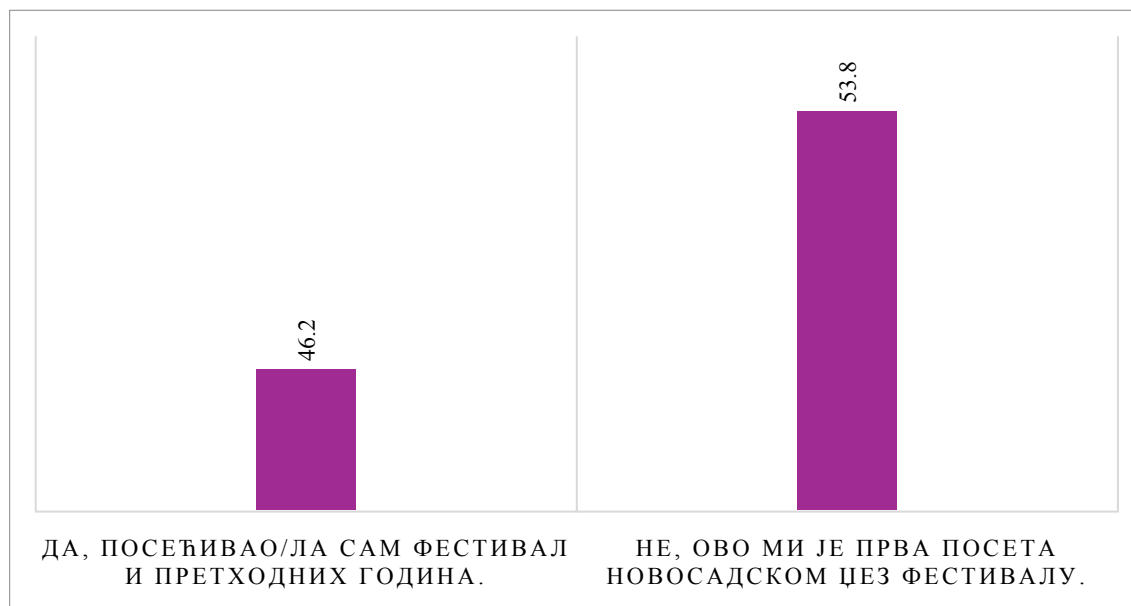
Пол:	
Мушки	47,1%
Женски	52,9%
Старост:	
Средња вредност = 36,9	
Распон = 18-79	
Станд. девијација = 12,9	
Највиши ниво завршеног образовања:	
Завршена основна школа	1,3%
Завршена средња школа	20,9%
Завршена виша школа	7,6%
Завршен факултет	40,9%
Завршене мастер или магистарске студије	24%
Завршене докторске студије	5,3%
Место пребивалишта:	
Нови Сад	86,2%
Друго место у Србији	11,1%
Иностранство	2,7%

Наредно питање се односило на учесталост посете културним догађајима. Највећи проценат испитаника је навео да културне догађаје посећује једном месечно (37,8%), затим једном недељно или чешће (32,9%), док је најмањи проценат посетилаца изјавио да културне догађаје посећује једном у неколико година (2,2%) (Графикон 1).

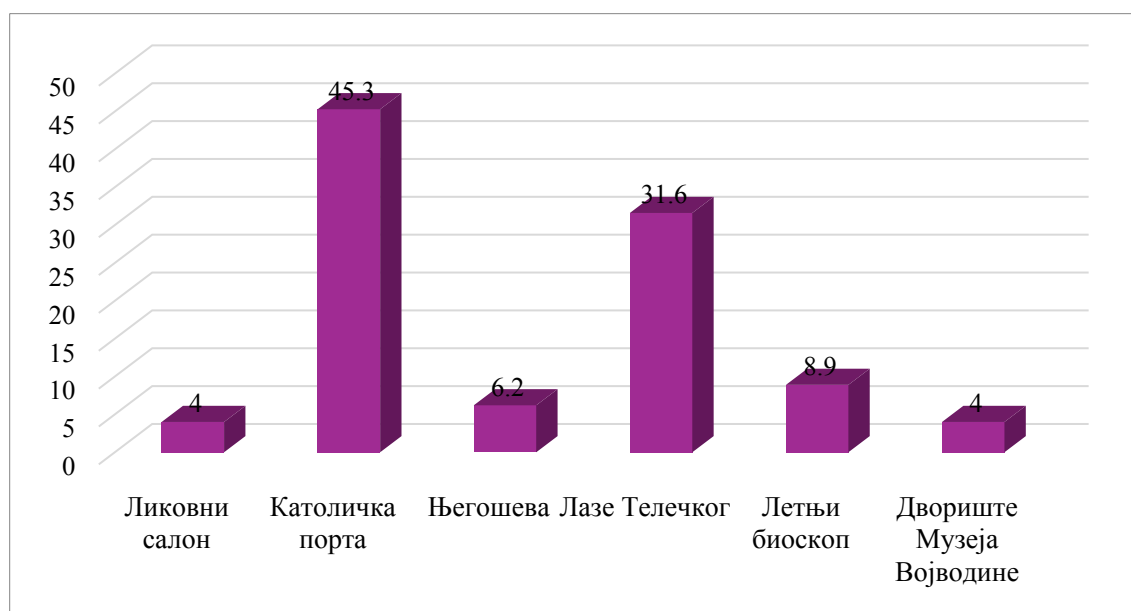
Графикон 1. Учесталост посете културним догађајима међу испитаницима (у %).

Затим, испитаници су одговарали на питање да ли су Новосадски цез фестивал посетили први пут или су га посећивали и ранијих година. Више од половине посетилаца (53,8%) је навело да фестивал посећује први пут. Чињеница да је више од половине испитаника први пут присуствовала фестивалу се може довести у везу са новим концептом фестивала, који је први пут организован током летњег периода и на више отворених градских локација. Стога, већа доступност програма је могла да подстакне и посетиоце који раније нису присуствовали фестивалу да се задрже, упознају програм и доживе фестивалску атмосферу (Графикон 2).

Графикон 2. Претходно искуство посетилаца са Новосадским цез фестивалом (у %).

У оквиру истраживања, највећи број анкетираних посетилаца је пратио програм у Католичкој порти (45,3%) и у Лазе Телчког (31,6%). Остале локације су биле заступљене у мањем проценту. На Летњем биоскопу је анкетирано 8,9% испитаника, у Његошевој улици 6,2%, док су Ликовни салон и Двориште Музеја Војводине били заступљени са по 4% испитаника.

Графикон 3. Локација праћења фестивалског програма међу анкетираним посетиоцима (у %).

ДОЖИВЉАЈ ФЕСТИВАЛА И СТАВОВИ ПОСЕТИЛАЦА

У овом делу, приказани су резултати који се односе на начин на који посетиоци доживљавају фестивал, разлоге доласка, перцепцију новог концепта, емоционални доживљај, повезаност са фестивалом, као и намеру поновне посете и препоруку другим посетиоцима.

РАЗЛОЗИ ПОСЕТЕ ФЕСТИВАЛУ

Уследило је питање о разлозима посете Новосадском цез фестивалу. Испитаници су могли да одаберу више понуђених одговора, као и да допишу сопствени разлог уколико није био наведен (Табела 2).

Табела 2. Разлози посете Новосадском цез фестивалу.

Разлог	Број испитаника (N)	Проценат (%)
Одржавање фестивала у центру Новог Сада/у аутентичном амбијенту града	105	46,7
Атмосфера фестивала	100	44,4
Одржавање фестивала у летњем периоду	98	43,6
Квалитет програма	71	31,6
Препорука пријатеља или породице	68	30,2
Бесплатан програм	68	30,2
Извођачи који наступају	59	26,2
Традиција одласка на Новосадски цез фестивал	33	14,7
Професионална повезаност са музиком	6	2,7
Случајни пролазак поред фестивалских локација	5	2,2
Интересовање за цез музику	3	1,3

Према резултатима, најчешће бирани разлози су били „Одржавање фестивала у центру Новог Сада/у аутентичном амбијенту града“, „Атмосфера фестивала“ и „Одржавање фестивала у летњем периоду“. Највећа заступљеност поменутих разлога указује на значај новог концепта фестивала, који је први пут реализован током летњег периода и на више отворених градских локација. Организација програма у центру Новог Сада је омогућила већу видљивост фестивала и повезивање са свакодневним животом града. Такође, доступност различитих локација, близина туристичких атракција, угоститељских објеката и јавних градских простора, допринели су специфичном доживљају фестивала и приступачности ширем кругу посетилаца.

Резултати се могу повезати и са претходним налазом да је више од половине испитаника (53,8%) фестивал посетило први пут. Нови концепт фестивала, организација

током летњег периода и програм на више отворених локација су могли да подстакну долазак посетилаца који раније нису присуствовали фестивалу.

Као што је већ горе поменуто, *„Атмосфера фестивала“* се издвојила као један од најважнијих разлога доласка. Резултати указују на то да посетиоци нису вредновали само музички програм, већ и целокупан доживљај фестивала у градском окружењу. Повезивање цез музике са јавним просторима Новог Сада је омогућило стварање опуштене и приступачне атмосфере, у којој је фестивал постао део културног живота града.

Наредни разлози који су били приближно заступљени се односе на *„Квалитет програма“*, *„Препоруку пријатеља или породице“* и *„Бесплатан програм“*. *„Квалитет програма“* је навело 31,6% испитаника, а резултат указује на значај одабира извођача и садржаја у креирању позитивног фестивалског искуства. Поред самог концепта и атмосфере, посетиоци су препознали значај музичког садржаја као важног мотива доласка.

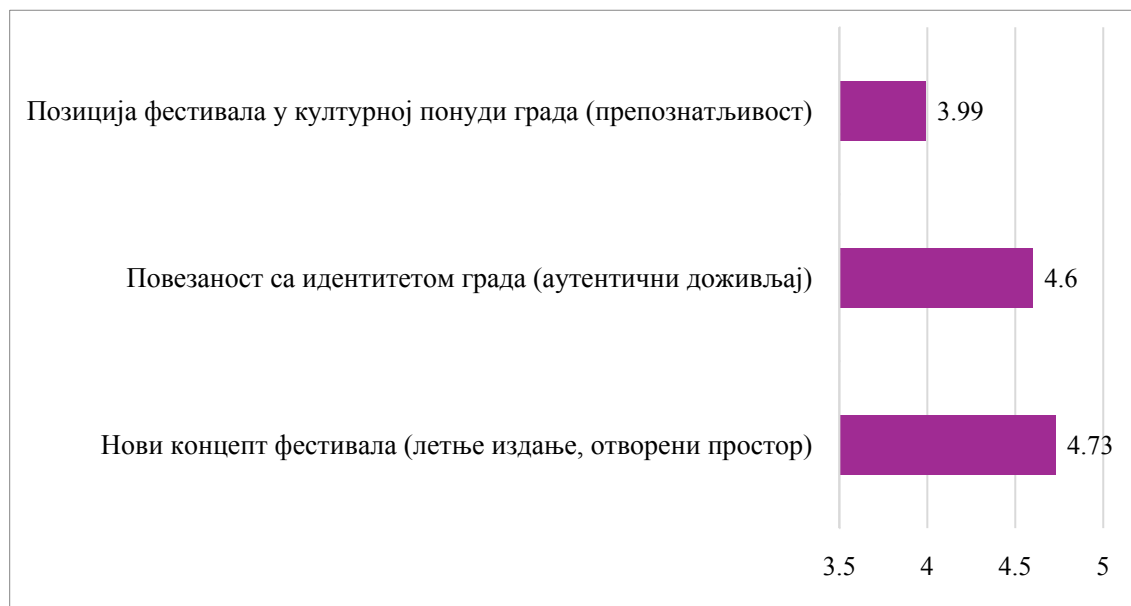
„Препорука пријатеља или породице“ се нашла међу најчешће навођеним разлозима посете. Такав резултат указује на значај личних препорука као начина информисања и подстицања доласка на фестивал. Препоруке су могле да дођу од особа које су већ посећивале ранија издања фестивала или од посетилаца који су кроз сопствена искуства препознали вредност фестивалског програма и атмосфере.

„Бесплатан програм“ је као разлог доласка навело 30,2% испитаника. Значај овог фактора се може повезати са чињеницом да је највећи део фестивалског програма био доступан без наплате, уз изузетак једне локације, *Летњег биоскопа Културног центра Новог Сада*. Такав приступ је омогућио већу доступност фестивалских садржаја и могућност да различите групе посетилаца присуствују програму.

Када су у питању остали разлози доласка, *„Извођачи који наступају“* су наведени код 26,2% испитаника, а *„Традиција посете Новосадском цез фестивалу“* код 14,7% посетилаца. Резултати су у складу са претходним налазом да је више од половине испитаника фестивал посетило први пут (53,8%). Такав резултат указује на то да фестивал, поред публике која му се враћа, привлачи и нове посетиоце који раније нису имали искуство посете фестивалу.

ПЕРЦЕПЦИЈА НОВОГ КОНЦЕПТА И ЗНАЧАЈА ФЕСТИВАЛА

Наредна питања су се односила на перцепцију новог концепта и значаја Новосадског цез фестивала (Графикон 4).

Графикон 4. Перцепција новог концепта и значаја Новосадског џез фестивала (у %).

Питање „У којој мери Вам се допада то што је Новосадски џез фестивал ове године добио летње издање на отвореном?“ је добило просечну оцену 4,73. Висока просечна оцена потврђује да су посетиоци веома позитивно прихватили нови концепт фестивала. Исти закључак произилази и из претходно приказаних резултата, јер је „Одржавање фестивала у летњем периоду“ било један од најчешће навођених разлога доласка на фестивал.

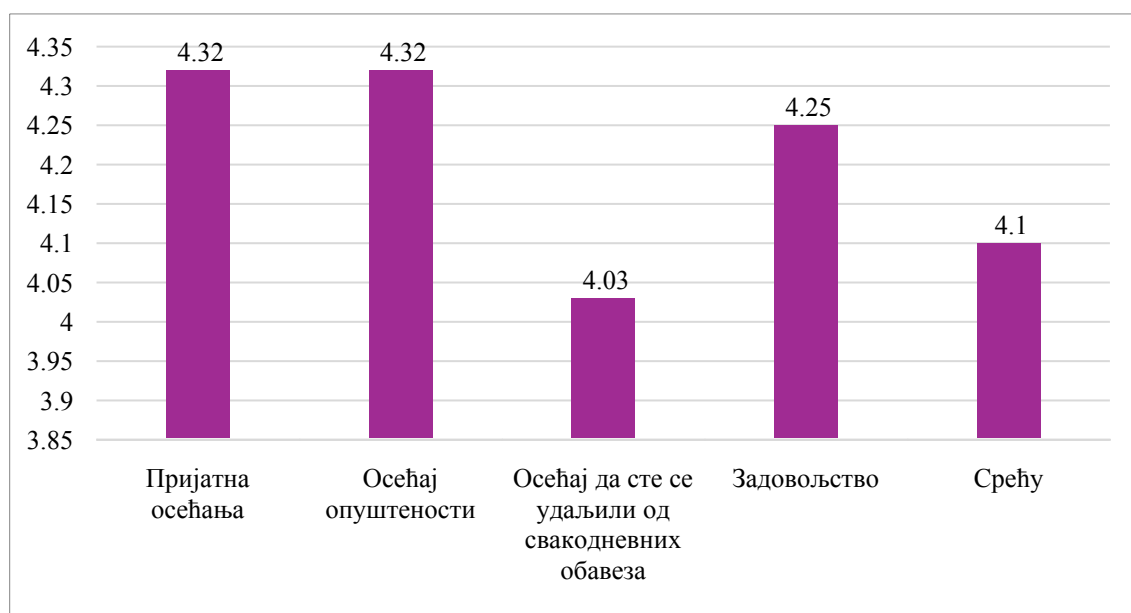
Средња вредност за питање „У којој мери сматрате да концепт и локација овогодишњег фестивала доприносе аутентичном доживљају Новог Сада?“ је износила 4,6. Организација програма на више градских локација, у самом центру Новог Сада, допринела је доживљају града као простора у коме су култура, јавни простори и свакодневни живот повезани у јединствено фестивалско искуство. Налаз је у складу и са претходним резултатима, јер је „Одржавање фестивала у центру Новог Сада/у аутентичном амбијенту града“ било најчешће навођен разлог доласка на фестивал. Висока оцена потврђује да су посетиоци препознали вредност концепта који повезује фестивал са препознатљивим градским просторима и аутентичним амбијентом Новог Сада.

За питање „У којој мери сматрате да је Новосадски џез фестивал препознатљив градски догађај?“ је забележена просечна оцена 3,99. Резултат указује на позитивну перцепцију фестивала, али и на могућност даљег јачања позиције фестивала као препознатљивог градског догађаја. Тумачење је у складу и са претходним налазом да је 53,8% испитаника фестивал посетило први пут. Континуитет реализације фестивала у

новом формату, као и даље позиционирање Новосадског цез фестивала у културном животу града, могу да допринесу још већој препознатљивости у наредном периоду.

ЕМОЦИОНАЛНИ ДОЖИВЉАЈ ПОСЕТИЛАЦА

Наредно питање се односило на емоционални доживљај посетилаца током боравка на Новосадском цез фестивалу (Графикон 5). Испитаници су оцењивали у којој мери је посета фестивалу код њих изазвала различита позитивна осећања.

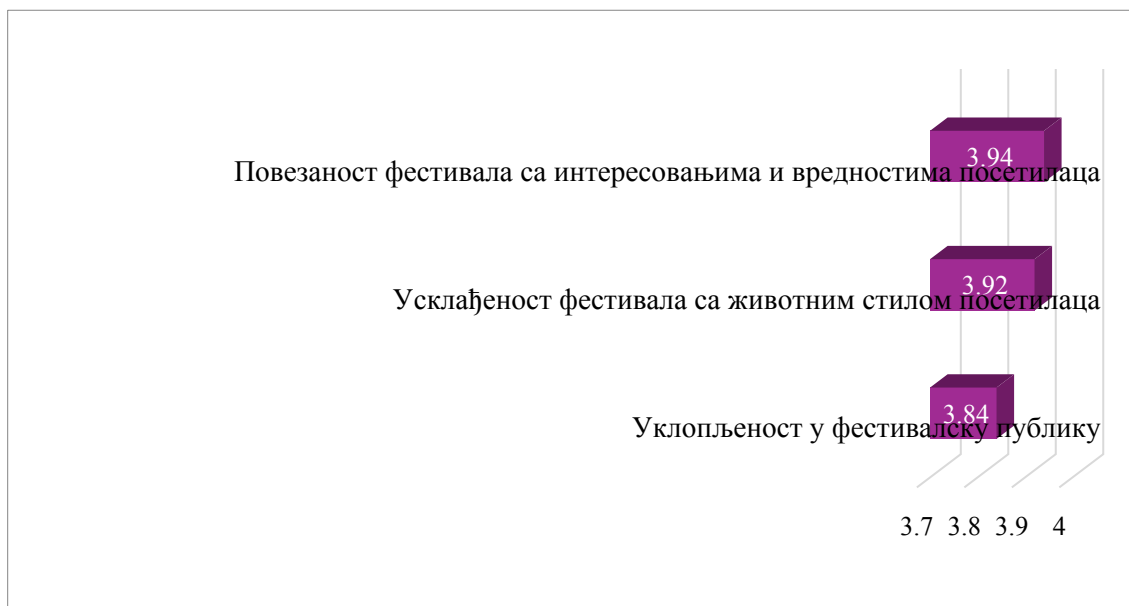

Графикон 5. Емоционални доживљај посетилаца током боравка на Новосадском цез фестивалу (у %).

Највише просечне оцене су забележене за „Пријатна осећања“ и „Осећај опуштености“ (4,32), затим за „Задовољство“ (4,25), „Срећу“ (4,1) и „Осећај да сте се удаљили од свакодневних обавеза“ (4,03). Најнижа, али и даље висока оцена односи се на осећај удаљавања од свакодневних обавеза. Резултат указује на могућност даљег развоја пратећих активности, као што су креативне радионице, зоне за дружење и опуштање или додатни културни садржаји, који би могли додатно да обогате фестивалско искуство и ојачају доживљај фестивала као простора за одмор и квалитетно провођење слободног времена.

ПОВЕЗАНОСТ ПОСЕТИЛАЦА СА ФЕСТИВАЛОМ

Наредна питања су се односила на перцепцију повезаности посетилаца са Новосадским цез фестивалом и степен у којем посетиоци препознају усклађеност фестивала са сопственим интересовањима, вредностима и начином живота (Графикон 6).

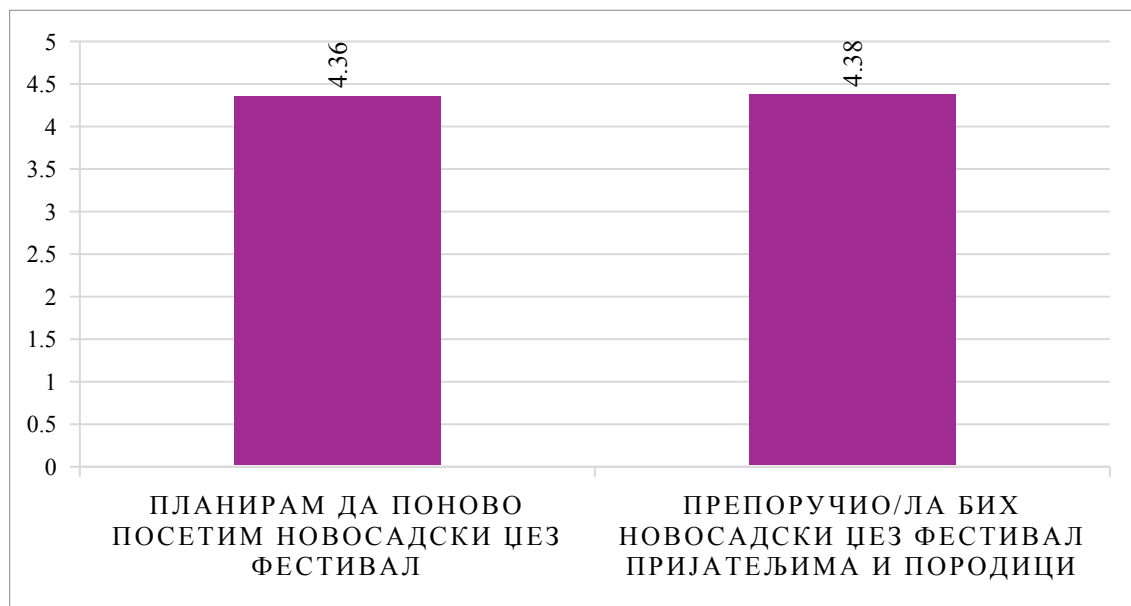

Графикон 6. Повезаност посетилаца са вредностима и концептом фестивала (у %).

Највишу просечну оцену је добила тврдња *„Фестивал одражава моја интересовања и вредности“* (3,94), затим *„Фестивал одговара мом начину живота“* (3,92), а *„Уклапам се у публику Новосадског џез фестивала“* је оцењена просечном оценом 3,84. Резултати указују на то да одлука о посети фестивалу није заснована искључиво на музичком програму, већ и на препознавању вредности и концепта које фестивал представља. Истовремено, добијене оцене показују да постоји простор за јачање осећаја припадности фестивалу и фестивалској публици. Развијање такве повезаности може да допринесе стварању лојалне публике, већој вероватноћи поновне посете и већој спремности посетилаца да фестивал препоруче другима.

ЛОЈАЛНОСТ ПОСЕТИЛАЦА

Наредна питања су се односила на намеру поновне посете фестивалу и спремност посетилаца да га препоруче другима (Графикон 7).

Графикон 7. Намера поновне посете и препоруке Новосадског цез фестивала (у %).

За тврдњу „Планирам да поново посетим Новосадски цез фестивал“ је забележена просечна оцена 4,36, док је тврдња „Препоручио/ла бих Новосадски цез фестивал пријатељима и породици“ оцењена просечном оценом 4,38. Добијени резултати указују на висок ниво задовољства посетилаца и позитиван однос према фестивалу. Истовремено, изражена спремност да се фестивал препоручи другима представља значајан потенцијал за ширење позитивних искустава и привлачење нових посетилаца путем личних препорука. Резултат је у складу и са претходним налазом, према коме је „Препорука пријатеља или породице“ била један од најчешће навођених разлога доласка на фестивал. То указује на значај позитивног искуства посетилаца, које може допринети привлачењу нове публике и јачању репутације фестивала.

УТИСЦИ ПОСЕТИЛАЦА И АСОЦИЈАЦИЈЕ НА ФЕСТИВАЛ

У наставку су приказани резултати који се односе на утиске посетилаца о фестивалу и њихов став према наставку одржавања летњег издања Новосадског цез фестивала.

Табела 3. Ставови посетилаца о одржавању летњег издања Новосадског цез фестивала у наредним годинама.

Да ли бисте волели да се летње издање Новосадског цез фестивала одржава и наредних година?	
Да	94,2%
Не	2,2%
Немам став	3,6%

Као одговор на питање *„Да ли бисте волели да се летње издање Новосадског џез фестивала одржава и наредних година?“*, 94,2% испитаника је изабрало одговор „Да“, док је 2,2% било против, а 3,6% није имало став (Табела 3). Добијени резултат представља још једну потврду позитивног прихватања новог концепта фестивала. Такав налаз је у складу са претходно приказаним резултатима. *„Одржавање фестивала у летњем периоду“* се издвојило као један од најчешће навођених разлога доласка, а ставови посетилаца о летњем издању фестивала су били веома позитивни, о чему говори и висока просечна оцена (4,73). Посматрани заједно, резултати указују на то да је промена термина и концепта фестивала наишла на веома позитиван пријем код посетилаца и да постоји изражена подршка да се такав концепт задржи и у наредним годинама.

Поред затворених питања, посетиоци су имали прилику да наведу главни утисак о Новосадском џез фестивалу. Одговори су у великој мери били позитивни и указивали су на значај атмосфере, летњег концепта, организације и доприноса фестивала у културном животу града. Следећи коментари илуструју најчешће ставове посетилаца:

- *„Пријатна, опуштена атмосфера и позитивна енергија.“*
- *„Локација и амбијент савршено одговарају летњем фестивалу.“*
- *„Фестивал је дивна прилика да Нови Сад оживи током лета. Волео бих да летње издање постане редован догађај.“*
- *„Одличан начин промоције града и приближавања културе свим грађанима.“*
- *„Коначно нешто другачије. Новом Саду су потребни овакви догађаји.“*
- *„Одлична атмосфера, одличан програм и сјајни извођачи.“*
- *„Допало ми се што се џез изводи на отвореном и што је програм доступан свима.“*
- *„Оваква организација фестивала допире до различитих људи и чини џез доступним широј публици.“*
- *„Иначе не слушаам џез, али сам пријатно изненађена. Атмосфера и програм су заиста квалитетни.“*
- *„Вратићу се. Немам ништа негативно да кажем и радујем се следећем фестивалу.“*

Коментари посетилаца додатно потврђују позитиван пријем новог концепта фестивала. Новосадски џез фестивал има дугу традицију одржавања, а више посетилаца је навело да би волели да се летње издање настави и постане редован део културне понуде града. То је у складу са претходно приказаним резултатима, према којима је више од половине испитаника фестивал посетило први пут, а летњи период и организација програма на отвореним градским локацијама су издвојени као важни разлози доласка. Доступност

фестивала у јавним просторима и повезаност са центром града су могли да допринесу привлачењу нове публике.

Коментари посетилаца указују и на то да је фестивал препознат као део културног живота града, са потенцијалом да додатно повеже музички програм, јавне просторе и свакодневни живот Новог Сада.

Позитивне утиске су навели и посетиоци који нису редовна публика цез музике. Њихови коментари показују да је фестивал био прилика да упознају цез музику и доживе нови културни садржај.

Поред главног утиска о фестивалу, посетиоци су имали могућност да једном речју опишу Новосадски цез фестивал. Спонтане асоцијације посетилаца пружају увид у начин на који је фестивал доживљен и које карактеристике су највише повезали са њим (Табела 5).

Табела 5. Најчешће речи којима су посетиоци описали Новосадски цез фестивал.

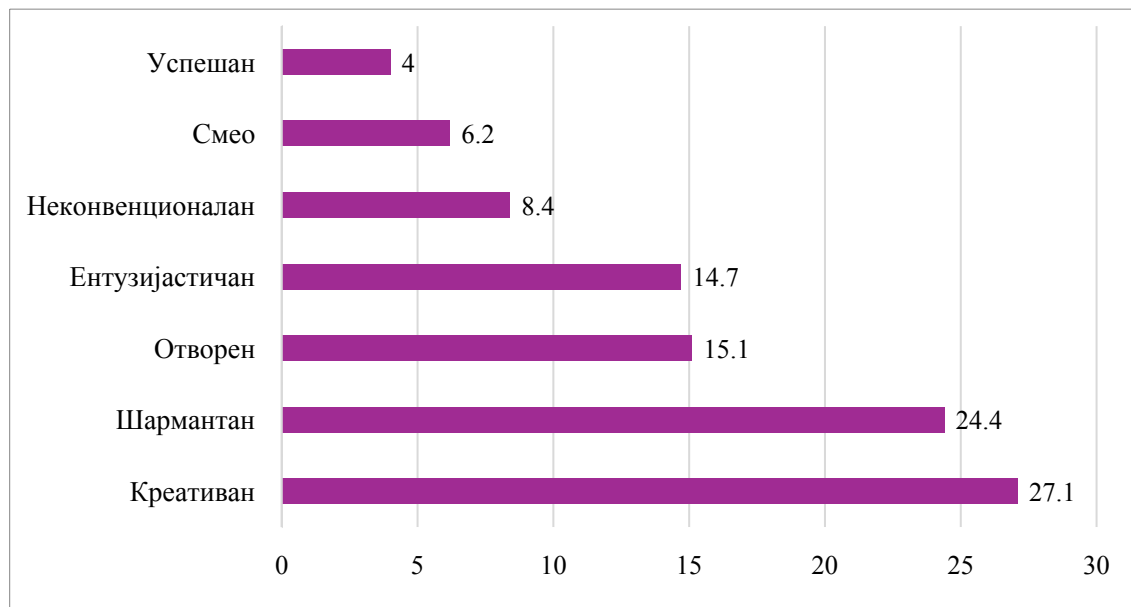
Реч/асоцијација	N	%
Опуштен/Relax/Chill	46	20,4
Супер/Одличан/Сјајан	43	19,1
Аутентичан	18	8
Леп/Диван	17	7,6
Занимљив	15	6,7
Креативан/Инспиративан	11	4,9
Уживање/Срећа	11	4,9
Атмосфера/Вајб	10	4,4
Култура	8	3,6
Слобода	7	3,1
Квалитет	7	3,1
Остало	32	14,2
Укупно	225	100

Најчешће коришћене асоцијације су биле повезане са опуштеношћу и позитивним доживљајем фестивала. Речи „*опуштен*“, „*relax*“ и „*chill*“ су се издвојиле као најзаступљеније (20,4%), а сличан удео су имале су и позитивне оцене попут „*супер*“, „*одличан*“ и „*сјајан*“ (19,1%). Значајан број посетилаца је повезао фестивал и са аутентичношћу (8%), лепим доживљајем (7,6%) и занимљивим садржајем (6,7%).

Описне речи додатно потврђују претходне резултате о значају атмосфере и новог концепта фестивала. Посетиоци су фестивал препознали као више од самог музичког програма.

ЖЕЉЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУДУЋЕГ РАЗВОЈА ФЕСТИВАЛА

Последње питање се односило на то како би посетиоци желели да Новосадски цез фестивал буде препознат у будућности, односно које карактеристике би повезали са даљим развојем (Графикон 8).

Графикон 8. Жељене карактеристике Новосадског цез фестивала у будућности (у %)

Највећи број посетилаца би у будућности желео да фестивал буде препознат као креативан (27,1%) и шармантан (24,4%). Поред тога, издвојиле су се и особине попут отворености (15,1%) и ентузијазма (14,7%), које указују на жељу посетилаца да фестивал задржи приступачан и позитиван карактер.

Мањи број испитаника је повезао будући развој фестивала са особинама као што су неконвенционалност (8,4%), смелост (6,2%) и успешност (4%). Резултати показују да посетиоци будући идентитет фестивала не повезују првенствено са величином или формалним успехом, већ са креативношћу, препознатљивим карактером и атмосфером која га издваја.

ДОДАТНЕ АНАЛИЗЕ

Поред приказа основних резултата, спроведене су и додатне анализе како би се испитало да ли постоје разлике у ставовима и доживљају фестивала између различитих категорија посетилаца.

РАЗЛИКЕ У РЕЗУЛТАТИМА ПРЕМА ПОЛУ ПОСЕТИЛАЦА

Анализа је показала да постоје статистички значајне разлике између мушкараца и жена у перцепцији појединих аспеката фестивала (Табела 6).

Табела 6. Разлике у перцепцији фестивала према полу посетилаца.

	Средње вредности				t- вредност	Значајност (Sig.)
	Мушкарци (n=106)		Жене (n=119)			
	M	SD	M	SD		
Нови концепт фестивала (летње издање, отворени простор)	4.59	.859	4.86	.541	-2.706	.007*
Повезаност са идентитетом града (аутентични доживљај)	4.52	.853	4.68	.736	-1.527	.131
Позиција фестивала у културној понуди града (препознатљивост)	3.8	1.09	4.15	1.09	-2.393	.018*

Напомена: M - средња вредност; SD - стандардна девијација; статистичка значајност је одређена на нивоу $p \leq 0,05$.

Жене су позитивније оцениле нови летњи концепт фестивала у односу на мушкарце, са просечном оценом 4,86, док је код мушкараца просечна оцена износила 4,59. Такође, жене су у већој мери сматрале да је Новосадски цез фестивал препознатљив градски догађај, о чему говори и виша просечна оцена (4,15 у односу на 3,8 код мушкараца). Код процене доприноса новог концепта аутентичном доживљају Новог Сада нису утврђене значајне разлике између мушкараца и жена.

Табела 7. Разлике у емоционалном доживљају фестивала према полу посетилаца.

	<i>Средње вредности</i>				<i>t- вредност</i>	<i>Значајност (Sig.)</i>
	<i>Мушкарци (n=106)</i>		<i>Жене (n=119)</i>			
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
Пријатна осећања	4.22	.840	4.40	.795	-1.709	.089
Осећај опуштености	4.22	.916	4.41	.775	-1.728	.085
Осећај да сте се удаљили од свакодневних обавеза	3.84	1.19	4.19	.968	-2.429	.016*
Задовољство	4.09	.911	4.39	.782	-2.589	.010*
Срећу	3.90	1.14	4.28	.892	-2.811	.006*

Напомена: M - средња вредност; SD - стандардна девијација; статистичка значајност је одређена на нивоу $p \leq 0,05$.

Анализа је показала да постоје статистички значајне разлике између мушкараца и жена код појединих аспеката емоционалног доживљаја фестивала (Табела 7). Жене су у већој мери исказале осећај удаљавања од свакодневних обавеза, са просечном оценом 4,19, у поређењу са просечном оценом 3,84 код мушкараца. Исто тако, жене су дале више оцене задовољства (4,39 у односу на 4,09 код мушкараца) и осећаја среће (4,28 у односу на 3,90

код мушкараца). Код процене пријатних осећања и осећаја опуштености нису утврђене статистички значајне разлике између мушкараца и жена.

Табела 8. Разлике у идентификацији посетилаца са фестивалом према полу.

				Средње вредности				t- вредност	Значајност (Sig.)
				Мушкарци (n=106)		Жене (n=119)			
				M	SD	M	SD		
Уклопљеност	у	фестивалску	3.73	1.27	3.93	.989	-1.349	.179	
Усклађеност	фестивала	са	3.89	1.16	3.95	1.02	-.428	.669	
животним стилем	посетилаца								
Повезаност	фестивала	са							
интересовањима	и вредностима		3.87	1.09	4.01	1.02	-.995	.321	
посетилаца									

Напомена: M - средња вредност; SD - стандардна девијација; статистичка значајност је одређена на нивоу $p \leq 0,05$.

Даље, анализа није показала статистички значајне разлике између мушкараца и жена у погледу идентификације са Новосадским цез фестивалом (Табела 8). Посетиоци оба пола у сличној мери доживљавају фестивал као део својих интересовања, вредности и животног стила, као и да се подједнако препознају као део фестивалске публике.

Табела 9. Разлике у лојалности посетилаца према полу.

	<i>Средње вредности</i>				<i>t- вредност</i>	<i>Значајност (Sig.)</i>
	<i>Мушкарци (n=106)</i>		<i>Жене (n=119)</i>			
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
Планирам да поново посетим Новосадски цез фестивал	4.29	.862	4.41	.817	-1.066	.288
Препоручио/ла бих Новосадски цез фестивал пријатељима и породици	4.26	.939	4.49	.723	-.1980	.049*

Напомена: M - средња вредност; SD - стандардна девијација; статистичка значајност је одређена на нивоу $p \leq 0,05$.

Анализа лојалности посетилаца је показала да не постоје статистички значајне разлике између мушкараца и жена у намери поновне посете Новосадском цез фестивалу (Табела 9). Жене су исказале већу спремност да фестивал препоруче пријатељима и породици, са просечном оценом 4,49, у односу на мушкарце код којих је просечна оцена износила 4,26.

ПОВЕЗАНОСТ СТАРОСТИ ПОСЕТИЛАЦА СА ДОЖИВЉАЈЕМ ФЕСТИВАЛА

Поред разлика према полу, испитана је и повезаност старости посетилаца са различитим аспектима доживљаја и односа према фестивалу (Табела 10).

Табела 10. Повезаност старости посетилаца са доживљајем и односом према фестивалу.

	Старост
Пријатна осећања	.148*
Осећај опуштености	.110
Удаљавање од свакодневних обавеза	.126
Задовољство	.188**
Срећа	.135*
Уклапање у фестивалску публику	.203**
Усклађеност фестивала са животним стилем	.143*
Повезаност са интересовањима и вредностима	.182**
Намера поновне посете	.196**
Препорука пријатељима и породици	.220**

Напомена: *статистички значајна повезаност на нивоу $p \leq 0,05$; **статистички значајна повезаност на нивоу $p \leq 0,01$.

Резултати показују да је старост позитивно повезана са више аспеката доживљаја фестивала. Са повећањем старости, посетиоци су у већој мери исказивали позитивна осећања, веће задовољство, већу повезаност са фестивалом, као и већу спремност за поновну посету и препоруку фестивала другима.

Најизраженија повезаност је утврђена код препоруке фестивала пријатељима и породици, намере поновне посете, уклапања у фестивалску публику и повезаности фестивала са интересовањима и вредностима посетилаца. Добијена повезаност се може објаснити чињеницом да старији посетиоци вероватно имају више искуства у посећивању културних програма, као и више претходних сусрета са џез музиком и сличним догађајима. Веће искуство у посећивању културних програма може да допринесе бољем разумевању вредности фестивала и снажнијем повезивању са садржајем и концептом фестивала.

РАЗЛИКЕ ПРЕМА ПРЕТХОДНОМ ИСКУСТВУ СА ФЕСТИВАЛОМ

Анализа је показала да постоје статистички значајне разлике у идентификацији посетилаца са Новосадским џез фестивалом у зависности од претходног искуства са фестивалом (Табела 11).

Табела 11. Разлике у идентификацији са фестивалом према претходној посети.

Средње вредности	t-	Значајност
------------------	----	------------

	<i>Већ посећивали (n=104)</i>		<i>Први пут (n=121)</i>		<i>вредност</i>	<i>(Sig.)</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
Уклопљеност у фестивалску публику	3.95	1.14	3.74	1.11	1.433	.153
Усклађеност фестивала са животним стилем посетилаца	4.12	1.08	3.75	1.06	2.530	.012*
Повезаност фестивала са интересовањима и вредностима посетилаца	4.11	.944	3.8	1.130	2.170	.031*

Напомена: *M* - средња вредност; *SD* - стандардна девијација; статистичка значајност је одређена на нивоу $p \leq 0,05$.

Посетиоци који су већ присуствовали фестивалу су дали више оцене код процене усклађености фестивала са сопственим животним стилем (4,12 у односу на 3,75 код посетилаца који су фестивал посетили први пут), као и код повезаности фестивала са личним интересовањима и вредностима (4,11 у односу на 3,80).

Резултати указују да претходно искуство са фестивалом доприноси развијању снажнијег односа посетилаца према фестивалу. Посетиоци који су већ имали контакт са фестивалским програмом вероватно су боље упознати са концептом фестивала, атмосфером и вредностима које фестивал представља. Претходно искуство са фестивалом може да допринесе бољем препознавању значаја и развијању веће повезаности са фестивалом.

Табела 12. Разлике у лојалности посетилаца према претходној посети фестивалу.

	Средње вредности				t- вредност	Значајност (Sig.)
	Већ посећивали (n=104)		Први пут (n=121)			
	M	SD	M	SD		
Планирам да поново посетим Новосадски цез фестивал	4.48	.763	4.25	.888	2.092	.038*
Препоручио/ла бих Новосадски цез фестивал пријатељима и породици	4.47	.723	4.31	.921	1.481	.140

Напомена: *M* - средња вредност; *SD* - стандардна девијација; статистичка значајност је одређена на нивоу $p \leq 0,05$.

Анализа лојалности посетилаца у односу на претходно искуство са фестивалом је показала да постоје статистички значајне разлике у намери поновне посете Новосадском цез фестивалу (Табела 12). Посетиоци који су већ присуствовали фестивалу су исказали

већу намеру да поново посете фестивал, са просечном оценом 4,48, у односу на посетиоце који су фестивал посетили први пут, код којих је просечна оцена износила 4,25. Код спремности да се фестивал препоручи пријатељима и породици нису утврђене статистички значајне разлике између две групе посетилаца.

Већа намера поновне посете код посетилаца који су већ имали искуство са фестивалом се може повезати са већом упознатошћу са концептом, атмосфером и програмским садржајем фестивала. Поновни доласци указују на развијен однос посетилаца према фестивалу и представљају основу за даље јачање лојалности публике.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ ЗА РАЗВОЈ ФЕСТИВАЛА

Резултати истраживања показују да је летње издање Новосадског цез фестивала позитивно прихваћено код посетилаца и да нови концепт, заснован на отвореним градским локацијама и повезивању са јавним просторима Новог Сада, представља значајан елемент целокупног доживљаја фестивала. Више од половине испитаника је фестивал посетило први пут. Добијени резултат указује на могућност да је нови формат допринео привлачењу посетилаца који раније нису присуствовали фестивалу.

Посебна вредност фестивала је препозната у атмосфери, доступности програма и повезаности са градским окружењем. Одржавање програма у централним градским просторима доприноси већој видљивости фестивала и стварању аутентичног доживљаја Новог Сада. **Наставак развоја летњег формата, коришћење значајних градских локација и очување већег дела бесплатног програма представљају важне смернице за будући развој фестивала.**

Доступност садржаја представља једну од значајних карактеристика фестивала. Бесплатни програм омогућава укључивање различитих група посетилаца и приближавање цез музике публици која можда раније није имала непосредан контакт са овим жанром. **Даље очување приступачности програма може да допринесе ширењу публике и позиционирању фестивала као културног догађаја доступног различитим категоријама посетилаца.**

Резултат који се односи на препознатљивост фестивала у културној понуди Новог Сада указује на позитивну перцепцију посетилаца, али и простор за даље јачање позиције фестивала у јавности. **Развој комуникационих и промотивних активности би требало усмерити ка већој видљивости фестивала, посебно код публике која до сада није била**

узната са програмом. У том смислу, посебну вредност могу имати асоцијације које су посетиоци најчешће повезивали са фестивалом, попут „опуштен“, „chill“, „аутентичан“ и „занимљив“. Поменуте речи одражавају начин на који публика већ доживљава фестивал и могу да представљају основу за даље обликовање комуникације са публиком.

Особине које су посетиоци издвојили као пожељне за будући развој фестивала, пре свега креативност, шарм, отвореност и ентузијазам, могу да представљају смернице за даље позиционирање фестивала. Поменуте карактеристике могу да буду основа за креирање препознатљивог идентитета који се не заснива само на музичком програму, већ и на целокупном искуству које фестивал нуди. **У промотивној комуникацији се могу додатно нагласити особине личности фестивала, попут креативности, шарма и отворености, јер оне представљају начин на који посетиоци желе да фестивал буде препознат у будућности.**

Резултати указују на простор за даље јачање односа посетилаца са фестивалом и осећаја припадности фестивалској публици. **Развој садржаја који подстичу интеракцију са посетиоцима може да допринесе стварању снажније везе са фестивалом и већем укључивању публике у фестивалско искуство.** То могу да буду разговори са музичарима, кратки едукативни програми, интерактивне зоне, представљање историје цез музике или садржаји који омогућавају посетиоцима да активније учествују у програму.

Посебан потенцијал постоји у развоју садржаја намењених млађој публици. У истраживању су учествовали пунолетни посетиоци, али укључивање тинејџера и деце може да представља важан правац за дугорочно развијање публике. **Будући програми могу да буду усмерени ка различитим узрастима, кроз радионице упознавања са цез музиком, мастер класове, разговоре са музичарима, представљање начина на који настаје музичка импровизација или програме за младе извођаче.**

Додатна вредност се може створити повезивањем музичког и визуелног доживљаја кроз интерактивне инсталације, визуелне пројекције и креативне зоне које посетиоцима омогућавају другачији приступ фестивалу. Такви садржаји могу посебно да буду значајни за млађу публику, која фестивал не доживљава само као место слушања музике, већ као простор за истраживање и учешће.

Пример садржаја реализованог у оквиру Ликовног салона Културног центра Новог Сада, где су посетиоци имали могућност да слушају плоче и упознају се са различитим аспектима музичке историје, представља добар основ за развој сличних формата на другим

фестивалским локацијама. Слични садржаји, попут зона за слушање музике, представљања винила, интерактивних музичких поставки или кратких едукативних формата, могу да допринесу да фестивал постане простор откривања, учења и непосредне интеракције са цез музиком.

Повезаност старости са појединим аспектима доживљаја фестивала указује на могућност да старији посетиоци, услед већег искуства у посећивању културних програма и могућег претходног контакта са цез музиком, лакше препознају вредности фестивалског концепта. **Развој програма за млађе генерације, укључујући тинејџере и децу, може да представља важан корак у стварању будуће публике и дугорочном развоју интересовања за цез музику.**

Поред позитивних ставова посетилаца, кроз одговоре на отворено питање је издвојено неколико предлога за даље унапређење фестивала. Најчешће су се односили на додатно јачање промоције, укључивање већег броја препознатљивих извођача и оптимизацију распореда програмских активности. **Додатно јачање промоције може да допринесе већој информисаности потенцијалних посетилаца и ширем препознавању фестивала. У наредним издањима се може размотрити проширење програма и укључивање већег броја препознатљивих извођача, уз очување квалитета и специфичности фестивалског концепта. Оптимизација распореда програмских активности може да подразумева пажљивије усклађивање сатница наступа и избегавање преклапања најзначајнијих програма, како би посетиоци имали могућност да прате већи број садржаја на различитим локацијама.**

У целини, резултати истраживања показују да посетиоци Новосадски цез фестивал препознају као више од музичког програма. Атмосфера, повезаност са градом, приступачност и специфичан доживљај представљају основе на којима се може даље градити препознатљивост фестивала. Очување поменутих карактеристика, уз постепено увођење нових садржаја и јачање комуникације са публиком, може да допринесе даљем развоју фестивала и позиционирању у културној понуди Новог Сада.

ПРИЛОГ 1.

УПИТНИК ЗА ПОСЕТИОЦЕ НОВОСАДСКОГ ЦЕЗ ФЕСТИВАЛА

1. Догађај који сте посетили:

- 1) 3.7.2026. 18h - Ликовни салон - Слушаоница Мајлс Дејвис

- 2) 3.7.2026. 19h - Католичка порта - Deep Steady
- 3) 3.7.2026. 19h - Његошева - Валерија Шургалина квартет
- 4) 3.7.2026. 19h - Лазе Телечког - Борис Хложан секстет
- 5) 3.7.2026. 20:30h - Летњи биоскоп - Авишај Коен
- 6) 3.7.2026. 21h - Католичка порта - Jazzysad
- 7) 3.7.2026. 21h - Лазе Телечког - Bullet for a Badman
- 8) 3.7.2026. 22:30h - Католичка порта - Милена Касадо
- 9) 3.7.2026. 23h - Лазе Телечког - Фанк Шуи
- 10) 3.7.2026. 23h - Двориште Музеја Војводине - Џем сешн/Хаус бенд Новосадског цез фестивала
- 11) 4.7.2026. 18h - Ликовни салон - Слушаоница Мајлс Дејвис
- 12) 4.7.2026. 19h - Католичка порта - QuadBones
- 13) 4.7.2026. 19h - Његошева - Анђела Коруга квартет
- 14) 4.7.2026. 19h - Лазе Телечког - Spare Cats
- 15) 4.7.2026. 20h - Паберај - Marquez V.
- 16) 4.7.2026. 20:30h - Летњи биоскоп - Џо Ловано & Антонио Фарао, „Explorations“ са Иром Колеманом и Џонатаном Блејком
- 17) 4.7.2026. 21h - Католичка порта - Jazzysad
- 18) 4.7.2026. 21h - Лазе Телечког - Фолтин
- 19) 4.7.2026. 22h - Католичка порта - Ема Смит
- 20) 4.7.2026. 23h - Лазе Телечког - White City Soul
- 21) 4.7.2026. 23h - Двориште Музеја Војводине - Хаус бенд Новосадског цез фестивала
- 22) 5.7.2026. 17h - Лазе Телечког - Ди-џеј Каталина/Daughter Of The Sun
- 23) 5.7.2026. 18h - Ликовни салон - Слушаоница Мајлс Дејвис
- 24) 5.7.2026. 19h - Католичка порта - Бојан Цветковић квартет
- 25) 5.7.2026. 19h - Његошева - Тања Сенић квартет
- 26) 5.7.2026. 20h - Летњи биоскоп - Франческа Тандои
- 27) 5.7.2026. 20:30h - Лазе Телечког - Afro Gitano
- 28) 5.7.2026. 21h - Католичка порта - Владимир Костадиновић квартет
- 29) 5.7.2026. 22:30h - Лазе Телечког - Модуси
- 30) 5.7.2026. 23h - Двориште Музеја Војводине - Хаус бенд Новосадског цез фестивала

2. Пол:

- 1) Мушки
- 2) Женски

3. Старост (упишите): _____

4. Највиши ниво завршеног образовања:

- 1) Завршена основна школа
- 2) Завршена средња школа
- 3) Завршена виша школа
- 4) Завршен факултет
- 5) Завршене мастер или магистарске студије
- 6) Завршене докторске студије

5. Место пребивалишта:

- 1) Нови Сад
- 2) Друго место у Србији
- 3) Иностранство

6. Уколико сте одговорили „Друго место у Србији“ или „Иностранство“, наведите место/државу:

7. Колико често посећујете културне догађаје?

- 1) Једном недељно или чешће
- 2) Једном месечно
- 3) Једном у неколико месеци
- 4) Једном годишње
- 5) Једном у неколико година

8. Да ли сте раније посећивали Новосадски цез фестивал?

- 1) Да, посећивао/ла сам фестивал и претходних година.
- 2) Не, ово ми је прва посета Новосадском цез фестивалу.

9. Који су разлози утицали на Вашу одлуку да ове године посетите Новосадски цез фестивал? (могуће је одабрати више одговора)

- 1) Одржавање фестивала у летњем периоду
- 2) Одржавање фестивала у центру Новог Сада/у аутентичном амбијенту града

- 3) Квалитет програма
- 4) Извођачи који наступају
- 5) Атмосфера фестивала
- 6) Традиција одласка на Новосадски цез фестивал
- 7) Препорука пријатеља или породице
- 8) Бесплатан програм
- 9) Друго: _____

10. У којој мери Вам се допада то што је Новосадски цез фестивал ове године добио летње издање?

Изузетно ми се допада

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 Изузетно ми се допада

11. У којој мери сматрате да концепт и локација овогодишњег фестивала доприносе аутентичном доживљају Новог Сада?

Уопште не доприносе

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 У потпуности доприносе

12. У којој мери сматрате да је Новосадски цез фестивал препознатљив градски догађај?

Уопште се не слажем

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 Потпуно се слажем

13. У којој мери је боравак на Новосадском цез фестивалу у Вама изазвао:

(1 - Уопште се не слажем, 2 - Углавном се не слажем, 3 - Нити се слажем, нити се не слажем, 4 - Углавном се слажем, 5 - Потпуно се слажем)

Пријатна осећања	1	2	3	4	5
Осећај опуштености	1	2	3	4	5
Осећај да сте се удаљили од свакодневних обавеза	1	2	3	4	5
Задовољство	1	2	3	4	5
Срећу	1	2	3	4	5

14. У којој мери се слажете са следећим тврдњама?

(1 - Уопште се не слажем, 2 - Углавном се не слажем, 3 - Нити се слажем, нити се не слажем, 4 - Углавном се слажем, 5 - Потпуно се слажем)

Осећам да се уклапам у публику Новосадског цез фестивала.	1	2	3	4	5
Новосадски цез фестивал одговара мом начину живота.	1	2	3	4	5
Осећам да овај фестивал одражава моја интересовања и вредности.	1	2	3	4	5

15. У којој мери се слажете са следећим тврдњама?

(1 - Уопште се не слажем, 2 - Углавном се не слажем, 3 - Нити се слажем, нити се не слажем, 4 - Углавном се слажем, 5 - Потпуно се слажем)

Планирам да поново посетим Новосадски цез фестивал.	1	2	3	4	5
Препоручио/ла бих Новосадски цез фестивал пријатељима и породици.	1	2	3	4	5

16. Да ли бисте волели да се летње издање Новосадског цез фестивала одржава и наредних година?

- 1) Да
- 2) Не
- 3) Немам став

17. Какав је Ваш главни утисак након посете Новосадском цез фестивалу?

18. Којом речју бисте описали Новосадски цез фестивал?

19. Ако бисте Новосадски цез фестивал замислили као особу у будућности, како бисте желели да буде окарактерисан?

- 1) Креативан
- 2) Успешан
- 3) Шармантан
- 4) Ентузијастичан
- 5) Смео
- 6) Отворен
- 7) Неконвенционалан